

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย(Descriptive Research) ประเภทการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการตัดสินใจของพยาบาลหัวหน้าตึก ในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความสามารถในการตัดสินใจของพยาบาลหัวหน้าตึก โดยมีอายุ ประสบการณ์ในการทำงานเป็นพยาบาลหัวหน้าตึก สถานภาพสมรส คุณลักษณะความเป็นหญิง-ชาย ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน ความสามารถในการบริหาร และบรรยากาศองค์การเป็นตัวแทนาย ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและตัวอย่างประชากร

1. ประชากร ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นพยาบาลหัวหน้าตึกที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย 5 แห่ง ซึ่งมีประชากรทั้งหมด 282 คน จำแนกตามโรงพยาบาลต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรของพยาบาลหัวหน้าตึก ในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำแนกตามโรงพยาบาลที่สังกัด

โรงพยาบาล	จำนวนพยาบาลหัวหน้าตึก (คน)
ศิริราช	114
รามธิบดี	42
มหาราชนครเชียงใหม่	74
ศรีนครินทร์	25
สงขลานครินทร์	27
รวม	282

2. ตัวอย่างประชากร เนื่องด้วยโรงพยาบาลในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย อยู่ในระหว่างขยายการบริการ ซึ่งจำนวนพยาบาลหัวหน้าตึกในปัจจุบันมีเพียง 282 คนเท่านั้น ต่อ ๆ ไป จำนวนพยาบาลหัวหน้าตึกจะมีเพิ่มขึ้นอีก ฉะนั้นจำนวนพยาบาลหัวหน้าตึกที่มีอยู่ทั้งหมดในปัจจุบัน จึงใช้เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยในครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล
- ส่วนที่ 2 แบบสอบถามวัดความสามารถในการตัดสินใจ
- ส่วนที่ 3 แบบสอบถามวัดตัวแปรอิสระ ซึ่งมี 4 ชุด คือ
  - ชุดที่ 1 แบบสอบถามวัดคุณลักษณะความเป็นหญิง-ชาย
  - ชุดที่ 2 แบบสอบถามวัดความสามารถในการบริหาร
  - ชุดที่ 3 แบบสอบถามวัดทัศนคติ
  - ชุดที่ 4 แบบสอบถามวัดบรรยากาศขององค์การ

ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ อายุ สถานภาพสมรส ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และระดับการศึกษา เป็นข้อคำถามชนิดปลายเปิด และปลายปิด จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามวัดความสามารถในการตัดสินใจ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือขึ้น โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมศาสตร์และการตัดสินใจ และดัดแปลงมาจากแบบวัดพฤติกรรมศาสตร์การตัดสินใจ (Decision Behavior Scale: DBS) ของคอร์โคแรน (Corcoran 1981) ที่ใช้วัดความสามารถในการตัดสินใจ ซึ่งครอบคลุม 5 องค์ประกอบ ด้วยกัน ได้แก่

- 2.1 ความมั่นใจ มีจำนวน 11 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 1 ถึงข้อ 11
 2.2 ความคิดสร้างสรรค์ มีจำนวน 9 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 12 ถึงข้อ 20
 2.3 ความยืดหยุ่น มีจำนวน 10 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 21 ถึงข้อ 30
 2.4 วิจารณ์ญาณ มีจำนวน 8 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 31 ถึงข้อ 38
 2.5 ความมีเหตุผล มีจำนวน 12 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 39 ถึงข้อ 50

รวมทั้งหมด 50 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีทั้งข้อความทางบวกและทางลบ ซึ่งข้อความทางลบ มี 2 ข้อคือ ข้อ 27 และข้อ 50 นอกนั้นเป็นข้อความทางบวก ในการตอบแบบสอบถามแต่ละข้อนั้นกำหนดให้ผู้ตอบเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว

การเลือกตอบแต่ละช่วงคำตอบ มีความหมายดังต่อไปนี้

เกิดขึ้นบ่อยที่สุด	หมายถึง	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นเกิดขึ้นกับท่าน <u>เกือบทุกครั้ง</u>
เกิดขึ้นบ่อย ๆ	หมายถึง	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นเกิดขึ้นกับท่าน <u>เป็นส่วนใหญ่</u>
เกิดขึ้นเป็นบางครั้ง	หมายถึง	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นเกิดขึ้นกับท่าน <u>เป็นเพียงบางส่วน</u>
เกิดขึ้นน้อย	หมายถึง	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นเกิดขึ้นกับท่าน <u>เป็นส่วนน้อย</u>
ไม่เกิดขึ้นเลย	หมายถึง	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความในประโยคนั้น <u>ไม่เกิดขึ้นกับท่านเลย</u>

การตรวจให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อ พิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

ถ้าเป็นข้อความทางบวก			ถ้าเป็นข้อความทางลบ		
เกิดขึ้นบ่อยที่สุด	ให้	5 คะแนน	เกิดขึ้นบ่อยที่สุด	ให้	1 คะแนน
เกิดขึ้นบ่อย ๆ	ให้	4 คะแนน	เกิดขึ้นบ่อย ๆ	ให้	2 คะแนน
เกิดขึ้นเป็นบางครั้ง	ให้	3 คะแนน	เกิดขึ้นเป็นบางครั้ง	ให้	3 คะแนน

ถ้าเป็นข้อความทางบวก			ถ้าเป็นข้อความทางลบ		
เกิดขึ้นน้อย	ให้	2 คะแนน	เกิดขึ้นน้อย	ให้	4 คะแนน
ไม่เกิดขึ้นเลย	ให้	1 คะแนน	ไม่เกิดขึ้นเลย	ให้	5 คะแนน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะแปลคะแนนจากการตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้จากการตอบตั้งแต่เกิดขึ้นบ่อยที่สุด ถึงไม่เกิดขึ้นเลย หรือคะแนนตั้งแต่ 5 ถึง 1 คะแนน มาแปลเป็นระดับความสามารถในการตัดสินใจเป็นระดับตั้งแต่ ระดับสูงที่สุด ถึงระดับต่ำที่สุด ดังต่อไปนี้ (ประคอง กรรณสูต 2524:99)

			การแปลผล
ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระหว่าง	4.50-5.0	อยู่ในระดับสูงที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระหว่าง	3.50-4.49	อยู่ในระดับสูง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระหว่าง	2.50-3.49	อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระหว่าง	1.50-2.49	อยู่ในระดับต่ำ
ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระหว่าง	1.00-1.49	อยู่ในระดับต่ำที่สุด

ความสามารถในการตัดสินใจในรูปคะแนนดิบ

ความสามารถในการตัดสินใจ จำนวน 50	การแปลผล
225-250	สูงที่สุด
175-224	สูง
125-174	ปานกลาง
75-124	ต่ำ
50-74	ต่ำที่สุด

พฤติกรรมการตัดสินใจในแต่ละด้านในรูปคะแนนดิบ

ความเชื่อมั่น จำนวน 11 ข้อ

50-55	สูงที่สุด
39-49	สูง
28-38	ปานกลาง
17-27	ต่ำ
11-16	ต่ำที่สุด

ความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 9 ข้อ

41-45	สูงที่สุด
32-40	สูง
23-31	ปานกลาง
14-22	ต่ำ
9-13	ต่ำที่สุด

ความถี่หยุด จำนวน 10 ข้อ

45-50	สูงที่สุด
35-44	สูง
25-34	ปานกลาง
15-24	ต่ำ
10-14	ต่ำที่สุด

ความมีวิจรรณญาณ จำนวน 8 ข้อ

36-40	สูงที่สุด
28-35	สูง
20-27	ปานกลาง
12-19	ต่ำ
8-11	ต่ำที่สุด

ความมีเหตุผล จำนวน 12 ข้อ

54-60

สูงที่สุด

42-53

สูง

30-41

ปานกลาง

18-29

ต่ำ

12-17

ต่ำที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามวัดตัวแปรศีลธรรม มี 4 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสอบถามวัดคุณลักษณะความเป็นหญิง-ชาย ผู้วิจัยได้นำเอาแบบทดสอบคุณลักษณะความเป็นหญิง-ชาย (Masculinity-Femininity:MF) ของแบบทดสอบบุคลิกภาพเอ็มเอ็มพีไอ (The Minnesota Multiphasic Personality Inventory) ของฮาร์เวย์ และแมคคินเลย์ (Hathaway and Mckinley:1957) ซึ่งแปลโดย เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว (2515) มาใช้ มีข้อคำถาม 60 ข้อ ลักษณะของแบบทดสอบเป็นแบบถูก-ผิด ตรวจสอบและให้คะแนนตามคู่มือตรวจให้คะแนน

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การตัดสินลักษณะความเป็นหญิงหรือชาย โดยอาศัยค่ามีซิมิลเลซดิต (32.32) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (4.70) ที่ได้จากการนำแบบทดสอบไปใช้กับนิสิตคณะครุศาสตร์ ปี 2515 ดังนี้

คะแนนสูงตั้งแต่ 38 คะแนนขึ้นไป มีลักษณะความเป็นหญิงสูง (หรือมีลักษณะความเป็นชายต่ำ)

คะแนนอยู่ระหว่าง 29-37 คะแนน ไม่บ่งชี้ถึงคุณลักษณะความเป็นหญิงหรือชายสูง

คะแนนตั้งแต่ 0-28 คะแนนลงไป มีลักษณะความเป็นหญิงต่ำ (หรือมีลักษณะความเป็นชายสูง)

ชุดที่ 2 แบบสอบถามวัดความสามารถในการบริหาร ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยศึกษาจากบทหน้าที่ของผู้บริหาร และปรับปรุงจากแบบสอบถามที่ใช้วัดพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัย ของ วรณา บูรณโชติ (2522) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งในการตอบแบบสอบถามนั้น กำหนดให้ผู้ตอบเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ด้าน แต่ละด้านมีข้อความระบุถึงพฤติกรรมกรรมการบริหารในด้านนั้นๆ คือพฤติกรรมกรรมการบริหารด้านกิจสัมพันธ์ จำนวน 17 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 1 ถึงข้อ 17 และด้านสัมพันธภาพ จำนวน 17 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 18 ถึงข้อ 34 รวมทั้งหมด 34 ข้อ มีข้อความที่เป็นทางบวกและทางลบ ซึ่งข้อความที่เป็นทางลบมีข้อ 15, 20, 24, 25, 28, 30 และข้อ 33 รวม 7 ข้อ นอกนั้นเป็นข้อความทางบวก การเลือกตอบแต่ละช่องคำตอบ มีความหมาย ดังต่อไปนี้

เป็นจริงมากที่สุด	หมายถึง	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความในประโยคนั้น <u>เป็นจริงมากที่สุด</u>
เป็นจริงมาก	หมายถึง	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความในประโยคนั้น <u>เป็นจริงเป็นส่วนใหญ่</u>
เป็นจริงปานกลาง	หมายถึง	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความในประโยคนั้น <u>เป็นจริงเพียงบางส่วน</u>
เป็นจริงน้อย	หมายถึง	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความในประโยคนั้น <u>เป็นจริงเป็นส่วนน้อย</u>
เป็นจริงน้อยที่สุด	หมายถึง	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความในประโยคนั้น <u>ไม่เป็นความจริงเลย</u>

การตรวจให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อ พิจารณาตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

ถ้าเป็นข้อความทางบวก				ถ้าเป็นข้อความทางลบ			
เป็นจริงมากที่สุด	ให้	5	คะแนน	เป็นจริงมากที่สุด	ให้	1	คะแนน
เป็นจริงมาก	ให้	4	คะแนน	เป็นจริงมาก	ให้	2	คะแนน
เป็นจริงปานกลาง	ให้	3	คะแนน	เป็นจริงปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เป็นจริงน้อย	ให้	2	คะแนน	เป็นจริงน้อย	ให้	4	คะแนน
ไม่เป็นจริงเลย	ให้	1	คะแนน	ไม่เป็นจริงเลย	ให้	5	คะแนน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะแปลคะแนนจากการตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้ตอบตั้งแต่เป็นจริงมากที่สุด ถึงไม่เป็นจริงเลย หรือคะแนนตั้งแต่ 5 ถึง 1 คะแนน มาแปลเป็นระดับความสามารถในการบริหาร เป็นระดับตั้งแต่ระดับสูงที่สุดถึงระดับต่ำที่สุด ดังต่อไปนี้ (ประคอง กรรมสุต 2525:99)

การแปลผล		
ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.50-5.00	อยู่ในระดับสูงที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.50-4.49	อยู่ในระดับสูง
ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.50-3.49	อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.50-2.49	อยู่ในระดับต่ำ
ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.49	อยู่ในระดับต่ำที่สุด

ชุดที่ 3 แบบสอบถามวัดทัศนคติของผู้วิจัยได้นำเอาแบบวัดทัศนคติที่สร้างโดย ไพจิตร ผักเจริญผล (2523) ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบที่ใช้ Semantic Differential Technique จัดคู่คำคุณศัพท์ 25 คู่ ใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 7 อันดับ ซึ่งครอบคลุมลักษณะที่ต้องการวัดทั้ง 4 ด้าน คือ

3.1 ด้านร่างกายและบุคลิกภาพ มีคำว่า แข็งแรง-อ่อนแอ ร่าเริง-เศร้าโศก หน้าตาดี-ซีเหร่ บุคลิกดี-บุคลิกไม่ดี รูปร่างสมส่วน-รูปร่างไม่สมส่วน

3.2 ด้านความสามารถในการศึกษา มีคำว่า เรียนดี-เรียนไม่ดี ขยัน-ขี้เกียจ ความจำดี-ขี้ลืม เก่ง-ไม่เก่ง มีความสามารถ-ไม่มีความสามารถ เจียมแหลม-หิม เอาการเอางาน-เหลวไหล

3.3 ด้านความสามารถในการสังคมและความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีคำว่า เข้ากับผู้อื่นได้ดี-เข้ากับผู้อื่นไม่ได้ ไว้ใจได้-ไว้ใจไม่ได้ รับผิดชอบ-ไม่รับผิดชอบ ให้ความร่วมมือ-ต่อต้าน ชอบช่วยเหลือ-ไม่ชอบช่วยเหลือ มองคนในแง่ดี-มองคนในแง่ร้าย น่าคบ-ไม่น่าคบ

3.4 ด้านอารมณ์ความรู้สึกอุปนิสัยใจคอ มีคำว่า มีอารมณ์ชื่น-
 เศร่งเศรียศ เห็นแก่ส่วนรวม-เห็นแก่ส่วนตน กระตือรือร้น- เรื่อย ๆ เชื่อ
 เชื่อมั่นในตนเอง-ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผล-เอาแต่อารมณ์ อคทน-
 ไม่อคทน

ผู้วิจัยจะกำหนดเกณฑ์การตัดสินอัตมโนทัศน์ จากคะแนนที่ได้จากการ
 ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีตั้งแต่ 1 ถึง 7 คะแนน โดยถ้าคะแนนสูง หมายถึง เป็นผู้
 ที่มีความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ในด้านร่างกาย และบุคลิกภาพ
 ด้านความสามารถในการศึกษา ความสามารถในการสังคมและสัมพันธ์ภาพกับ
 บุคคลอื่น และด้านอารมณ์ความรู้สึก อุปนิสัยใจคอ เป็นไปในทางบวก
 ส่วนในทางตรงกันข้าม ถ้าคะแนนต่ำ หมายถึง เป็นผู้ที่มีความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง
 ทั้ง 4 ด้านเป็นไปในทางลบ และถ้าคะแนนอยู่ในระดับกลาง ๆ ที่แสดงว่าเป็นผู้ที่
 มีความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับกลาง ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง	5.00-7.00	อัตมโนทัศน์เป็นบวก
ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง	3.00-4.99	อัตมโนทัศน์อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง	1.00-2.99	อัตมโนทัศน์เป็นลบ

ชุดที่ 4 แบบสอบถามวัดบรรยากาศองค์การ ผู้วิจัยได้นำเอาแบบสอบ
 ตามวัดบรรยากาศองค์การที่สร้างโดย จินตนา มุณีพันธุ์ ที่ใช้วัดบรรยากาศองค์
 การของหน่วยงานที่พยาบาลสังกัดอยู่ ซึ่งแบบสอบถามนี้ได้สร้างตามแนวความคิด
 ทฤษฎีเกี่ยวกับระบบองค์การ(System of Organization) ของ ลีเคิรท
 (Likert 1961:222-236) มาใช้ แบบสอบถามทั้งหมดนี้มี 20 ข้อ แต่ละข้อมี
 4 คำตอบ แต่ละข้อคำตอบหมายถึงบรรยากาศองค์การแบบหนึ่ง ๆ ดังนี้

ถ้าตอบ 1	หมายถึง	บรรยากาศแบบเผด็จการ
ถ้าตอบ 2	หมายถึง	บรรยากาศแบบเผด็จการมีศิลป
ถ้าตอบ 3	หมายถึง	บรรยากาศแบบปรึกษา
ถ้าตอบ 4	หมายถึง	บรรยากาศแบบมีส่วนร่วม

โดยในแต่ละข้อ ผู้ตอบเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว การให้น้ำหนักคะแนนให้ตามเลขคำตอบคือ เป็น 1, 2, 3 และ 4 และผู้วิจัยได้กำหนดช่วงของคะแนนรวมและคะแนนรวมเฉลี่ยในการเทียบตัดสินแบบบรรยายภาศองค์การ ไว้ดังนี้

คะแนนรวม 70.00-80.00 หรือ	เฉลี่ย 3.50-4.00	หมายถึงบรรยายภาศ องค์การแบบมีส่วนร่วม
คะแนนรวม 50.00-69.99 หรือ	เฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึงบรรยายภาศ องค์การแบบปรึกษา
คะแนนรวม 30.00-49.99 หรือ	เฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึงบรรยายภาศ องค์การแบบเผด็จการแบบมีศิลป
คะแนนรวม 20.00-29.99 หรือ	เฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึงบรรยายภาศ องค์การแบบเผด็จการ

การหาความตรงตามเนื้อหา และความเที่ยงของแบบสอบถาม

1. การหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม

1.1 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งได้แก่แบบสอบถามวัดความสามารถในการตัดสินใจ และวัดความสามารถในการบริหารนั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมการวิจัยแก้ไขเนื้อหาและภาษาแล้ว นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ด้านการศึกษาพยาบาลและการบริหารการพยาบาล จำนวน 11 ท่าน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในภาคผนวก) ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหาและภาษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขกับอาจารย์ที่ปรึกษา โดยถือเกณฑ์ 9 ใน 11 ท่านของจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิยอมรับ ข้อคำถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิยอมรับและที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ถือว่ามีความตรงตามเนื้อหา

1.2 ส่วนแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามของผู้อื่นมาใช้ ซึ่งได้แก่ แบบสอบถามวัดคุณลักษณะความเป็นหญิง-ชาย วัดอัตมโนทัศน์และวัดบรรยายภาศองค์การนั้น ผู้วิจัยไม่ได้หาความตรงในเนื้อหาอีก เพียงแต่นำไปหาความเที่ยงของแบบสอบถามเท่านั้น เนื่องจากผู้วิจัยได้ใช้ข้อคำถามจากแบบสอบถามเดิมทั้งหมด เพียงแต่ปรับสำนวนให้เหมาะสมกับกลุ่มประชากรในการศึกษานี้เท่านั้น

2. การหาความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่จะศึกษา จำนวน 40 คน ซึ่งเป็นพยาบาลหัวหน้าตึกของโรงพยาบาลราชวิถี จำนวน 23 ท่าน โรงพยาบาลเด็ก จำนวน 11 ท่าน และโรงพยาบาลวชิรพยาบาล จำนวน 6 ท่าน แล้วนำมาหาความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาช (Cronbach's Coefficiency) (ประกอบกรรณสูตร 2524:61-63) ยกเว้นแบบสอบถามวัดคุณลักษณะความเป็นหญิง-ชายที่ใช้ตรวจสอบความเที่ยงด้วยวิธีการสอบซ้ำ (Test-Retest Reliability) โดยเว้นช่วงเวลาการทดสอบห่างกัน 2 สัปดาห์ และใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) (ประกอบกรรณสูตร 2524:50) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 33 คน และได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามดังนี้

แบบสอบถามวัดความสามารถในการตัดสินใจ	ได้ค่าความเที่ยง 0.94
แบบสอบถามวัดคุณลักษณะความเป็นหญิง-ชาย	ได้ค่าความเที่ยง 0.73
แบบสอบถามวัดความสามารถในการบริหาร	ได้ค่าความเที่ยง 0.73
แบบสอบถามวัดทัศนคติ	ได้ค่าความเที่ยง 0.91
และแบบสอบถามวัดบรรยากาศองค์การ	ได้ค่าความเที่ยง 0.82

เมื่อนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มประชากรจริง จำนวน 232 คน ได้ทำการตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถามอีกครั้ง ซึ่งได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามดังนี้

แบบสอบถามวัดความสามารถในการตัดสินใจ	ได้ค่าความเที่ยง 0.95
แบบสอบถามวัดความสามารถในการบริหาร	ได้ค่าความเที่ยง 0.86
แบบสอบถามวัดทัศนคติ	ได้ค่าความเที่ยง 0.93
และแบบสอบถามวัดบรรยากาศองค์การ	ได้ค่าความเที่ยง 0.88

การเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. นำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งออกโดยบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เข้าติดต่อกับหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลของโรงพยาบาลต่าง ๆ

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังตัวอย่างประชากรเองในโรงพยาบาล รามาธิบดี และโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ส่วนที่เหลือผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามส่งถึงฝ่ายการพยาบาล แล้วฝ่ายวิชาการของฝ่ายการพยาบาลเป็นผู้แจกและเก็บแบบสอบถามให้ ซึ่งใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 22 เมษายน 2530 ถึง 2 มิถุนายน 2530 รวม 5 สัปดาห์ จำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด 282 ฉบับ ได้รับคืนทั้งหมด 251 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.00 และเป็นแบบสอบถามที่ขาดความสมบูรณ์ จำนวน 19 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 7.57 ซึ่งผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา ฉะนั้นจึงเหลือแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 232 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.27 ของแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่ง ได้รับคืน ไม่สมบูรณ์ สมบูรณ์ จำแนกตามโรงพยาบาล

โรงพยาบาล	จำนวนแบบสอบถาม					
	ส่ง	ได้รับคืน	ร้อยละ	ไม่สมบูรณ์	สมบูรณ์	ร้อยละ
ศิริราช	114	107	92.86	10	97	85.09
รามาธิบดี	42	41	97.61	2	39	92.86
มหาราชนครเชียงใหม่	74	64	86.49	7	57	77.03
ศรีนครินทร์	25	25	100.00	-	25	100.00
สงขลานครินทร์	27	14	51.85	-	14	51.85
รวม	282	251	89.00	19	232	82.27

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้ จำนวน 232 คน มาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSX (Statistical Package For the Social Sciences) ที่สถาบันบริการคอมพิวเตอร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีรายละเอียดการวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามระดับความสามารถในการตัดสินใจ ระดับความสามารถในการบริหาร ระดับทัศนคติต่อระดับคุณลักษณะของความเป็นหญิง-ชาย และบรรยากาศองค์การ คำนวณเป็นร้อยละ

2. คำนวณหามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการตัดสินใจ ตามสถานภาพและระดับของปัจจัยอิสระที่จัดเป็นกลุ่ม ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. หาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยอิสระ กับความสามารถในการตัดสินใจ โดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังต่อไปนี้

3.1 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์ (Inter-Correlation Coefficient) และระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ (Correlation Coefficient) โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (r) (ประกอบ กรรณสูตร 2525:102) โดยแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังนี้ (ประกอบ กรรณสูตร 2525:113)

ค่าระหว่าง	$\pm 0.70-0.90$	มีความสัมพันธ์สูง
ค่าระหว่าง	$\pm 0.30-0.69$	มีความสัมพันธ์ปานกลาง
ค่าระหว่าง	$\pm 0.00-0.29$	มีความสัมพันธ์น้อย

3.2 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยการทดสอบค่าที (t-test) (ประกอบ กรรณสูตร 2525:102)

3.3 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ (Kerlinger and Pedhazur 1973:36)

3.4 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Kerlinger and Pedhazur 1973:63)

3.5 ทดสอบความแตกต่างของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่เพิ่มขึ้นจากการเพิ่มตัวพยากรณ์ทีละตัว โดยการทดสอบสถิติส่วนรวมเอฟ (Overall F-test) (Kerlinger and Pedhazur 1973:71)

3.6 หาค่าคงที่ของสมการพยากรณ์

3.7 หาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสมการพยากรณ์

3.8 สร้างสมการพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์ด้วยกลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์ในการเลือกตัวพยากรณ์ คือ เลือกเอาตัวพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์ที่มีค่าสูงสุดเป็นตัวพยากรณ์ตัวแรกเข้าสมการก่อน และเอาตัวพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์ ที่มีค่ารองลงมาจากตัวพยากรณ์ตัวแรก และเป็นตัวพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์ด้วยกันต่ำด้วย กระทำเช่นนี้ จนถึงตัวพยากรณ์ตัวสุดท้าย

4. เปรียบเทียบความสามารถในการตัดสินใจของพยาบาลหัวหน้าศึกษาตามตัวแปรตาม

4.1 เปรียบเทียบความสามารถในการตัดสินใจของพยาบาลหัวหน้าศึกษาที่มีกลุ่มอายุ สถานภาพสมรสและประสบการณ์ในการทำงานเป็นพยาบาลหัวหน้าศึกษา แตกต่างกันด้วยค่าเอฟ (F-Test) และทดสอบหากกลุ่มที่แตกต่างกันด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) , แลลเอสดี (LSD's Method) และเอสเอนเคย์ (Student-Newman-Keuls's Method)

4.2 เปรียบเทียบความสามารถในการตัดสินใจของพยาบาลหัวหน้าศึกษาที่มีระดับการศึกษาและระดับชั้นยศที่แตกต่างกันด้วยค่าที (T-test)

4.3 เปรียบเทียบความสามารถในการตัดสินใจของพยาบาลหัวหน้าศึกษาที่มีคุณลักษณะความเป็นหญิง-ชาย ความสามารถในการบริหารและอยู่ในบรรยากาศองค์การที่แตกต่างกัน ด้วยวิธีเช่นเดียวกับ 4.1